

Vlaams
Parlement

vergadering **C173**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 6 mei 2020

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Loes Vandromme aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de officiële certificering van plantmateriaal voor hop – 1980 (2019-2020)	3
VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het uitblijven van een Europees meerjarig financieel kader en de overgangsregeling voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) – 2117 (2019-2020)	5
VRAAG OM UITLEG van Tine van der Vloet aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de maatregelen in verband met groene zorginitiatieven – 2109 (2019-2020)	8
VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over een eventuele uitbreiding van de tonnenmaat voor kustvissers binnen de 3 mijlszone – 1997 (2019-2020)	10
VRAAG OM UITLEG van Bart Tommelein aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de aanvoer van vis op de Vlaamse visveilingen – 2078 (2019-2020)	13
VRAAG OM UITLEG van Jeremie Vaneekhout aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de kelderende visprijzen door de coronacrisis en de ondersteuning van de visserijsector – 2128 (2019-2020)	17

VRAAG OM UITLEG van Loes Vandromme aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de officiële certificering van plantmateriaal voor hop – 1980 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Poperinge is niet alleen de hoofdstad van het goede leven, de stad is ook het epicentrum van de Belgische hop. Hop is een van de belangrijkste basisingrediënten voor de productie van bier, maar dat wisten jullie wellicht al. Samen met de hoptelers en begeleidende instanties ijvert de stad Poperinge al vele jaren voor het behoud van de Belgische hop en werkt men aan een toekomstgerichte en stevige positie op de internationale hopmarkt.

Buitenlandse onderzoekscentra zijn er al langer mee bezig, maar recent werd ook in België een eigen veredelingsprogramma opgestart. Dat is een goede zaak want nieuwe hopvariëteiten uit buitenlandse centra kunnen alleen in het land van herkomst geteeld en gecommmercialiseerd worden.

Samen met een aantal copromotoren zoals onder andere Inagro vzw en het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO), richtte de stad een eigen veredelingsprogramma op en werd via het Europees subsidieprogramma LEADER een projectdossier 'HopBel - ontwikkelen van streekeigen Belgische hopvariëteiten' ingediend. Het project werd goedgekeurd en kon op 1 januari 2020 van start gaan.

Ondertussen stelt men op het terrein vast dat steeds meer hoptelers hopplanten vermeerderen en verkopen op hun eigen bedrijf voor particulier of professioneel gebruik zonder bijhorend essentieel plantenpaspoort. Bij verkoop en transport binnen de EU moeten bepaalde plantensoorten, waaronder ook plantmateriaal voor hop, vergezeld zijn van een plantenpaspoort. Hop is weliswaar een paspoortplichtige plant maar toch bestaat hier geen Vlaamse reglementering voor.

Tot voor kort vormde er zich geen probleem omdat er geen vermeerdering of verkoop van plantmateriaal gebeurde, maar sinds een tijdje is deze situatie dus gewijzigd. De stad is samen met de betrokken hoptelers en de begeleidende instanties dan ook vragende partij om te voorzien in de nodige Vlaamse reglementering onder de vorm van een Vlaams besluit. Zo kan de officiële certificering in Vlaanderen gebeuren, wat een noodzaak is voor de ontwikkeling en verdere commercialisering van streekeigen hopvariëteiten.

Minister, ben u op de hoogte van deze vraag uit de hopteeltsector? Hoe staat u tegenover hun voorstel?

Welke hopvariëteiten worden momenteel ontwikkeld in het kader van het projectdossier?

Zijn er eventueel al concrete plannen om tot een officiële certificering voor plantmateriaal te komen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Vandromme, bedankt om ook de hopsector hier onder de aandacht te brengen. Uiteraard ben ik op de hoogte van de vraag van de vzw Hop om een Vlaams regelgevend kader rond de certificering van teeltmateriaal van hopplanten te overwegen.

Het gebeurt eigenlijk zeer zelden dat een sector zelf aan de overheid vraagt om regels in te voeren. Meestal pleiten ondernemingen voor minder overheidsregels, maar in dit dossier wordt de vraag gesteld in het belang van de gehele sector.

De bedoeling van het certificeren van planten is te voorzien in een kwaliteitscontrole op het teeltmateriaal voordat het in de handel komt. Voor een aantal plantensoorten is dat door de Europese Unie ook verplicht maar voor hop niet. Bij certificering wordt een kwaliteitscontrole gedaan die breder gaat dan alleen een controle op de gezondheid van de planten en op de aanwezigheid van schadelijke organismen. Ook kwaliteitskenmerken zoals de rasidentiteit, raszuiverheid en andere fysieke kenmerken van het materiaal worden er gecontroleerd.

Certificering van het plantgoed garandeert de hopteler ook dat hij zijn teelt start met kwaliteitsvolle planten. Onze administratie bekijkt op dit ogenblik op welke manier we al dan niet gevolg kunnen geven aan de vraag. Door de coronacrisis is dat niet zo evident, maar we gaan toch op korte termijn in overleg met de sector. Belangrijk is wel om altijd voor ogen te houden dat, als we nieuwe regelgeving willen introduceren die niet door een Europees kader wordt verplicht, dat geen concurrentienadeel mag veroorzaken bij onze Vlaamse ondernemers door hun regels op te leggen die hun collega's in Wallonië of in de rest van de Europese Unie niet moeten volgen. We moeten dat dus afwegen tegenover de commerciële meerwaarde van Vlaams uitgangsmateriaal aan bepaalde gecertificeerde kwaliteitsnormen. Aan die overheidsregels is ook een kostenplaatje verbonden, want de kosten om plantmateriaal te certificeren worden doorgerekend aan de vermeerderders van de hopplanten zelf. Collega Vandromme, het is dus echt van belang dat we zeer goed de pro's en contra's voor iedereen gaan afwegen. Ik ben zeker bereid om dat te doen, u vraagt mij dat ook, maar ik zal dat niet top-down doen. We zullen dat samen met de sector doen en zullen dat alleen maar doen als al die pro's en contra's goed zijn afgewogen en dit wordt gedragen in de sector.

Dan was er uw tweede vraag, over de hopvariëteiten. Over de verschillende rassen die binnen het door u vermelde project van de vzw worden ontwikkeld, hebben we vandaag nog niet alle informatie. Het project is gestart op 1 januari en plantenveredelingsprocessen zijn altijd een werk van lange adem, met bijzonder veel geduld en soms ook wel met vallen en dan altijd weer opstaan. Dat zal in dit geval niet anders zijn. Sommige kruisingen met het oog op nieuwe rassen zullen veelbelovend zijn, andere zullen in de evaluatie ervan sneuvelen. Daarom zal het nog wel enige tijd vergen, denk ik, vooraleer er nieuwe Vlaamse hoprassen zijn die op commerciële schaal voor de productie van hop zullen worden uitgeplant. We houden dit echter zeer nauwgezet in de gaten.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, dank u wel voor het antwoord. Ik ben blij te horen dat u bereid bent om de pro's en contra's af te wegen, samen met de sector, om te zien wat de mogelijkheden zijn. Ik geef dat alvast zeker door.

Wat de plantenverdeling zelf betreft: in deze coronatijden zijn we op zoek naar een vaccin tegen een virus; ook wat hopplanten betreft, is men op zoek naar planten die resistent zijn tegen bepaalde ziektes of die een betere weerstand hebben tegen veranderende klimaatomstandigheden, of bepaalde brouwerijen voorzien in andere hopsoorten, die een ander aroma hebben, een andere kleur, geur, smaak. Een voorbeeld is bittere hop, die een hogere waarde heeft qua alfazuur. Dat zijn alvast allemaal redenen pro.

Mevrouw Grosemans was eventjes verrast door mijn vraag hier. Ik ben zeer benieuwd of collega's ook vragen hebben over de hop.

De voorzitter: De heer Nachtergaele heeft het woord.

Joris Nachtergaele (N-VA): Minister, ik denk dat het een goede zaak is dat we een eigen berekeningsprogramma opstarten. De Vlaamse hopmeesters komen inderdaad meer en meer onder financiële druk te staan door gelijkaardige programma's in het buitenland die nu worden afgeschermd voor onze telers.

Ik heb twee bijkomende vragen. De eerste vraag gaat erover dat er een Europese harmonisatieverordening is. En dan heb je het Vlaamse niveau, dat verantwoordelijk is voor de certificering. Je hebt ten slotte het federale niveau, dat verantwoordelijk is voor de controle van de fytosanitaire status. Werkt die versnippering niet vertragend? Zou de fytosanitaire controle ook niet beter Vlaams gebeuren? Ik had daarover graag uw insteek gehoord.

Dit project loopt nu tien jaar, en de totaalcost van het project is 78.400 euro. Ik begrijp dat men via LEADER 50 procent wil bekostigen. De vraag is dan: gaat men die volgende jaren ook proberen te overbruggen met LEADER-budgetten, of wordt dat momenteel gefinancierd door ILVO?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Nachtergaele, er zijn op dit moment besprekingen aan de gang tussen het federale niveau en de gewesten over de implementatie van die nieuwe plantengezondheidsregels. Ik denk dat ik daar met jullie ook al even over van gedachten heb gewisseld.

Die bevoegdheidsverdeling is duidelijk, maar het belangrijkste voor mij is dat dat niet tot complexiteit leidt voor de telers, en dat het voor hen allemaal helder en goed opvolgbaar is. Daarom duren de besprekingen iets langer, om uiteindelijk tot eenvoudige oplossingen te komen.

Wat de LEADER-projecten betreft: die vallen onder de bevoegdheid van collega Demir, dus u zult die zaken met haar moeten bespreken.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Ik dank u voor uw antwoorden. Ik kijk in elk geval uit naar wat de toekomst brengt. Ik nodig u en de commissie Landbouw alvast uit in onze mooie hoppestreek, al was het maar om kennis te maken met ons lokaal product, maar ook met het eindproduct. Laten we hopen dat er dan geen alcohol-controles worden gevoerd. In elk geval welkom in Poperinge. Ik hoop op een positief antwoord op de vraag rond de certificering.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het uitblijven van een Europees meerjarig financieel kader en de overgangsregeling voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) – 2117 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) wordt bepaald door de budgetten die daarvoor ter beschikking worden gesteld in het meerjarig financieel kader (MFK). Het meerjarig financieel kader is de langetermijnbegroting van de EU. Het bevat de limieten voor de Europese uitgaven, zowel in totaal als voor de verschillende actiegebieden, voor een periode van ten minste vijf jaar.

Op basis van het nieuwe MFK heeft de Europese Commissie op 1 juni 2018 drie voorstellen voor een verordening bekendgemaakt die het wetgevingskader van het GLB voor de periode 2021-2027 vormen. Centraal in de hervorming staat het uitvoeringsmodel van het GLB, gericht op resultaten en een grotere subsidiariteit, waardoor de lidstaten een veel grotere rol krijgen bij het inzetten van landbouwinterventies. In de toekomst moet de Unie de fundamentele parameters vaststellen – GLB-doelstellingen, basisvereisten, belangrijkste interventietypen van de eerste en tweede pijler –, terwijl de lidstaten strategische meerjarenplannen moeten opstellen om de gemeenschappelijk afgesproken specifieke streefcijfers te behalen.

Nu blijkt echter dat de lidstaten er maar niet in slagen om een definitief akkoord te bereiken over het MFK. Na de mislukking op de Europese top van februari kwam de coronacrisis in beeld, waardoor een voortzetting van de gesprekken momenteel vooruit in de tijd werd geschoven. Een akkoord is echter cruciaal, zo niet dreigen we in een systeem van een twaalfde terecht te komen.

Door het uitblijven van een akkoord kan er ook niet worden onderhandeld over het nieuwe GLB. Men moet namelijk weten hoeveel middelen er exact ter beschikking zullen zijn. Als gevolg hiervan heeft de landbouwcommissie van het Europees Parlement vorige week een overgangsregeling voor het GLB goedgekeurd.

Minister, wat houdt de overgangsregeling exact in? Wordt het huidige GLB gewoon met een jaar verlengd? Wat zijn hiervan de gevolgen op het terrein? Wat zijn de financiële consequenties?

Zijn de onderhandelingen over het nieuwe GLB momenteel opgeschort? Hoe past die overgangsregeling hierin? Gaat het nieuwe GLB dan over een kortere periode lopen?

Heeft dit budgettaire gevolgen voor Vlaanderen? Wordt er met andere woorden een bijkomende inspanning gevraagd van de lidstaten?

Tot slot wil ik de vragen graag met een andere insteek bekijken. Hoe beïnvloedt de coronacrisis de onderhandelingen over het nieuwe GLB? Ik bedoel dan uiteraard niet enkel op fysiek vlak, maar eerder of er in het nieuwe GLB extra aandacht komt voor de internationale epidemieën en hun consequenties op de landbouwsector. Wordt dit ook meegenomen? Of wat zijn de ervaringen op dat vlak?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Rombouts, collega's, het klopt absoluut dat de Europese Commissie een overgangsverordening op tafel heeft gelegd in het najaar van 2019 omdat de besprekingen over het GLB langer duren dan oorspronkelijk gepland. De landbouwcommissie van het Europees Parlement heeft haar standpunt gestemd op 28 april. De Raad van ministers heeft dat eerder al gedaan, namelijk op 6 april. Nu moeten de drie instellingen – de Raad, het Europees Parlement en de Europese Commissie – tot een akkoord komen over de finale tekst.

In haar voorstel gaat de Commissie uit van een overgangsperiode van één jaar, dus tot eind 2021. Door het uitblijven van een beslissing over het meerjarig financieel kader zal deze periode waarschijnlijk moeten worden verlengd zodra er meer duidelijkheid is over het meerjarig budget.

Een belangrijk principe van de overgangsverordening is 'oude regels met nieuw geld'. Dit betekent dat de huidige GLB-regels van toepassing blijven in de overgangsperiode, maar dat dit gefinancierd wordt vanuit het nieuwe budget. Voor pijler 2 kiest de lidstaat of regio zelf of haar plattelandsprogramma met één jaar verlengd wordt – tot eind 2021 – en daarvoor het 2021-jaarbudget van het nieuwe MFK opneemt.

Het kan dus financiële consequenties hebben. Dit hangt af van de hoogte van het budget voor het GLB in de nieuwe meerjarenbegroting van de EU. Het spreekt voor zich dat mijn kabinet dit zeer nauwgezet opvolgt, maar hierover kan ik momenteel nog geen details geven aangezien er nog geen akkoord is over het MFK.

De onderhandelingen over het toekomstige GLB gaan ondertussen verder, al heeft de coronacrisis ook hier natuurlijk een impact op de werkzaamheden. Maar het is duidelijk dat er verder aan gewerkt wordt op technisch niveau. Het gevolg van de overgangsverordening is dat het toekomstige GLB voor een kortere periode zal lopen aangezien de einddatum 2027 wordt aangehouden. Het zal dus zeker één jaar korter zijn en vermoedelijk zelfs meer dan dat. Ik ben wel voorstander van een korte overgangperiode, zodat we met het nieuwe GLB de uitdagingen die zich stellen, kunnen aanpakken. Daarom willen we de overgangperiode zo lang als nodig houden, maar tegelijk ook zo kort als mogelijk.

Heeft dit budgettaire gevolgen? Ik verwacht niet dat de aanpak met de overgangsregeling financiële gevolgen zal hebben. Er worden immers Europese middelen van het nieuwe MFK ter beschikking gesteld in het overgangsjaar.

Dan de onderhandelingen en het coronavirus. In de aanloop van de publicatie van een geïntegreerd commissievoorstel voor een herstelplan en een aangepast meerjarig financieel kader, circuleren er verschillende documenten.

Binnen het MFK zouden er verschillende initiatieven worden genomen om het herstel te bevorderen. Op recent intra-Belgisch overleg over het nieuwe MFK heeft Vlaanderen gewezen op de expliciete rol die landbouw heeft in het kader van de voedselvoorziening. We werden hierin ondersteund door Wallonië.

De passage over het landbouwbudget in het Vlaams regeerakkoord, namelijk “de vrijwaring van de Vlaamse middelen voor landbouw” blijft het kompas bij de verdere onderhandelingen.

Landbouw, als strategische sector in crisis, moet de noodzakelijke budgetten toegewezen krijgen voor het nodige herstel en de leefbaarheid van de sector. Hier telt telkens zowel het belang van voldoende, veilig en gezond voedsel, als het belang van landbouw in de klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen. De crisis toont ook aan dat er nood is aan betere en meer performante crisisbeheerinstrumenten in de landbouwsector. Ik neem in dit verband uw suggesties absoluut mee. Zo moet de crisisreserve op een meer flexibele manier ingezet en aangevuld kunnen worden in het geval van een crisis die bijna alle landbouwsectoren treft.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik dank u voor uw heel duidelijke antwoord. We moeten allemaal vaststellen dat we door omstandigheden in een periode zitten dat we op een zo goed mogelijke manier naar een overgang moeten zoeken. Het is belangrijk dat de regels duidelijk zijn en doorlopen, maar ook dat de nodige budgetten daartegenover staan.

Het is ook belangrijk dat we zelf ruimte hebben om te bekijken hoe we het Europees landbouwbeleid kunnen inzetten voor dit crisisherstel. Minister, ik ben blij te horen over uw pleidooi bij Europa. Ik hoop dat dit wordt opgevolgd zodat de nieuwe regeling kan bijdragen aan het herstel van de sector van de voedselvoorziening. Ik ben zeer positief over uw antwoord en benieuwd naar de verdere opvolging.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Wat het GLB betreft, moeten we de olifant in de kamer niet negeren, namelijk de coronacrisis. Dat is een aardschok voor onze landbouw en er

zullen nog veel naschokken volgen. Corona heeft ons geconfronteerd met hoe elke verstoring in een gemondialiseerde voedselmarkt enorme ontwrichtingen kan veroorzaken en ik denk dat we geen glazen bol nodig hebben om te weten dat die commissie haar beleid zal bijsturen na deze ervaringen. We zien dat nu al gebeuren. De eerste weken sloot de EU elke vorm van bijzondere coronasteun categoriek uit, die boodschap hebt u hier ook in deze commissie moeten brengen. Maar intussen werd al een heel pak steunmaatregelen aangekondigd en zelfs het taboe op de marktmaatregelen op nationaal niveau werd in alle stilte opgeheven.

Ik hoop daarbij dat we niet de braafste leerling van de klas zullen zijn om dan langs alle kanten voorbijgestoken te worden door andere lidstaten ten nadele van onze eigen landbouwsector. Ik wil dan ook een lans breken voor een duidelijke Vlaamse stem in dit debat, ook wat betreft de corruptie in de landbouwsteun. Dat is een debat dat we hier al een aantal keren hebben gevoerd en ik denk dat het risico niet ondenkbeeldig is dat gezien de coronacrisis dat thema een beetje aan de kant wordt geschoven. Daarnaast is er het gekende mattheuseffect waarbij Vlaanderen nu al een nettobetaler is. Wanneer die nieuwe beleidsrichting van de commissie erop neerkomt dat grote ontvangers nog meer geld krijgen, dan moeten we aan de alarmbel durven trekken.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Joosen, ik houd rekening met uw opmerking maar ik denk niet dat wij de ervaring hebben dat wij geen krachtige stem zijn in het debat, integendeel. Wanneer je een krachtige stem laat horen, is het natuurlijk wel van belang dat die resultaat heeft. Ik beschouw uw opmerking als een aansporing om verder te doen zoals we bezig zijn.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik heb net aangegeven dat ik zeer positief ben over uw pleidooien op Europees niveau en over de resultaten op dat vlak. Uiteraard verwachten wij dat u de vinger aan de pols houdt maar daar heb ik alle vertrouwen in.

Het debat over de middelen zal nog verder gevoerd moeten worden. Ik hoop daarbij dat vanuit alle partijen wordt gepleit om de nodige budgetten vrij te maken voor het GLB zodat onze duurzame voedselvoorziening kan worden gegarandeerd en het nodige herstel kan gebeuren na de coronacrisis. Ik hoop dat we daarvoor op een kamerbrede steun kunnen rekenen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Tine van der Vloet aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de maatregelen in verband met groene zorginitiatieven – 2109 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: Mevrouw van der Vloet heeft het woord.

Tine van der Vloet (N-VA): Minister, ik wil dit graag even kaderen. Deze vraag heb ik ook al gesteld in de commissie Welzijn, want we hebben natuurlijk verschillende vormen van groene zorginitiatieven. We hebben groene zorginitiatieven die vanuit Landbouw worden gesubsidieerd. Dan gaat het over ongeveer 40 euro per dag als er zorggasten mee komen helpen in een landbouwbedrijf. We hebben natuurlijk ook groene zorginitiatieven die meer vanuit Welzijn worden gesubsidieerd.

Daarmee bedoel ik dat onze zorgboeren heel wat zorggasten op hun erf hebben lopen waarvan de begeleiding wordt betaald met een persoonsvolgend budget (PVB) vanuit Welzijn. Eigenlijk gaan de vragen die ik heb over die laatste initiatieven, die moesten sluiten van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH). Ik heb die vraag ook in de commissie Welzijn gesteld, maar minister Beke heeft me doorverwezen naar u. Ik had dan in eerste instantie de vraag ingediend bij de commissie Economie, omdat het in dezen ging over de hinderpremie, maar uiteindelijk is ze dan in deze commissie Landbouw terechtgekomen.

Die groene zorginitiatieven moesten half maart dus plots hun deuren sluiten. Ze vielen zonder inkomen. De vraag was dan of ze kunnen gebruikmaken van de hinderpremie of van de compensatiepremie. Wordt er ook een onderscheid gemaakt tussen groene zorgaanbieders die werken met personeel of zonder personeel en aanbieders die werken als zelfstandige of als vzw? We zien in dat landschap immers een groot verschil. Meestal zijn dat kleine initiatieven, maar soms zijn dat zelfstandigen, terwijl anderen het organiseren in de vorm van een vzw. Waar kunnen zij terecht, aangezien ze plots moesten sluiten en geen inkomen meer hebben? Of vallen ze hier helemaal buiten en komen ze terecht bij het noodfonds? Dat zou ook wel kunnen. Hebt u dat samen met uw collega van Welzijn bekeken? Ik word immers van daar naar hier gestuurd, dus ik zou nu graag een antwoord willen hebben: waar vallen die initiatieven onder?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega van der Vloet, dank u wel voor de vraag. Zoals u zelf zei, is ze ook aan bod gekomen in de commissie vorige week bij collega Beke. Groene zorg is een zeer brede term. Dat kan gaan om initiatieven van een bedrijf, een vereniging of een particulier waarbij zorgbehoevenden actief worden betrokken bij de land- of tuinbouwproductie. Het kan evenzeer gaan over andere activiteiten waarbij men omgaat met planten en dieren. Voorbeelden van een groen zorginitiatief zijn zorgboerderijen, maar ook dierenasielen of dierenpensions. Ondernemingen die groene zorg verstrekken, kunnen gebruikmaken van de hinderpremie als ze door de federale overheid werden verplicht om de infrastructuur die ze gebruiken voor hun zorgactiviteiten, zoals een eetruimte of logies, te sluiten. Om in aanmerking te komen, moeten die ondernemingen uiteraard aan de algemene voorwaarden voldoen die de Vlaamse Regering heeft vastgelegd op 20 maart 2020.

Concreet komen zowel zelfstandigen als vennootschappen of vzw's die minstens 1 vte in dienst hebben, in aanmerking. De verwerking voor die hinderpremie gebeurt in eerste instantie automatisch op basis van de NACE-codes (Nomenclature Générale des Activités Économiques dans les Communautés Européennes) van de aanvrager. Ik geef een voorbeeldje: een aanvraag van een schrijnwerker die zijn toonzaal verplicht moet sluiten maar als NACE-code enkel 'schrijnwerkerij' heeft geregistreerd, zal in eerste instantie worden geweigerd. De aanvrager kan aanvullende bewijsstukken indienen bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), zoals fotomateriaal of, in het geval van groene zorg, een overeenkomst met een erkende zorginstelling, of een bewijs van de registratie van de groene zorgactiviteit bij het Departement Landbouw en Visserij als het gaat om zorgboerderijen. Dat is dus hetzelfde als voor andere sectoren.

De regeling is ondertussen operationeel. Er zijn al effectief premiebetalingen gedaan ten aanzien van groene zorgverstrekkers die een aanvraag indienden bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO).

Ik wil ook meegeven dat er in het document waarin staat dat je wordt geweigerd, altijd wordt vermeld dat je contact kunt opnemen en bezwaar kunt aantekenen bij VLAIO als je vindt dat het niet correct is. We moeten het op die manier doen,

omdat je een stuk automatische verwerking moet kunnen combineren met handmatige. Hadden we gezegd dat iedereen handmatig zijn dossiers moest indienen, waarbij niets automatisch gebeurt, dan waren we eeuwen bezig om alles goedgekeurd te krijgen. Dus ik stel voor dat je dit in de sector communiceert, wij willen dat ook doen. Je moet gewoon aan de hand van bewijsmateriaal aantonen dat je effectief iets hebt moeten sluiten.

De voorzitter: Mevrouw van der Vloet heeft het woord.

Tine van der Vloet (N-VA): Ik dank u voor het duidelijke antwoord. Want in de sector was er inderdaad nog een beetje onduidelijkheid. Ik denk dat we deze initiatieven heel hard kunnen toejuichen. Het zijn mooie projecten. Ik hoop dat u misschien ook met uw collega minister Beke kunt overleggen. Als we terug een beetje gaan opstarten, ook in deze sectoren, hoop ik dat de groene zorginitiatieven een van de eerste initiatieven kunnen zijn om terug mee op te starten.

Gisteren zag ik nog een reportage van een zorgboerderij die aan therapie doet met hun paarden, voor kinderen. Kinderen mogen dus wel gaan paardrijden, en therapie mag ook. Maar paardentherapie op de zorgboerderij mag niet, omdat de zorgboerderij verplicht is te sluiten.

Ik zou dus toch willen oproepen om dit eventueel verder mee te nemen, ook richting collega minister Beke, om deze mooie maar kleinschalige initiatieven snel terug te laten opstarten. U weet zelf dat aanwezig zijn in de groene natuur en in de buitenlucht voor veel mensen heel goed doet. Het zou dus mooi zijn dat die projecten snel opnieuw mogen starten.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega van der Vloet, ik dank u voor uw aanvullende vraag. Het is absoluut ook mijn zorg dat de opstart heel veilig kan verlopen. We gaan dat samen doen met het Steunpunt Groene Zorg. Die groene zorg is bijzonder waardevol. Als u mij kent, weet u dat ik dat ook bijzonder waardevol vind. Het is vanuit mijn ervaring in het onderwijs ook heel belangrijk bij burn-outs en bij time-outs. Het is ook wetenschappelijk bewezen dat die groene zorg een heilzaam effect heeft. Ik heb dat uit mijn jaren als minister van Onderwijs ook een aantal keren persoonlijk kunnen vaststellen. We gaan er ook echt over waken dat dat veilig kan.

De voorzitter: Mevrouw van der Vloet heeft het woord.

Tine van der Vloet (N-VA): Ik ben zeer tevreden met uw antwoord. Ik kijk er al naar uit dat deze initiatieven veilig opnieuw kunnen worden opgestart. Ik dank u.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over een eventuele uitbreiding van de tonnenmaat voor kustvissers binnen de 3 mijlszone – 1997 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

Bart Dochy (CD&V): In de 3 mijlszone langs de Belgische kust mogen sinds 2003 enkel vaartuigen vissen met een tonnenmaat die beperkt is tot 70 brutoton. Dankzij deze maatregel is deze zone exclusief voorbehouden voor kustvisserij. De kleinere kustvissers zijn anders benadeeld ten opzichte van de grotere en krachtige kotters, die ook langer op zee blijven en verder in zee kunnen gaan vissen.

Wanneer de kleinere vaartuigen van de kustvissers niet kunnen uitvaren kunnen de grotere kotters dat meestal wel.

Er is dus een permanente maatregel die een algemeen visverbod oplegt binnen de 3 mijlszone voor vaartuigen met een tonnenmaat groter dan 70 brutoton. Dit lijkt een goede maatregel in onzekere tijden. Minister, u bent deze week ook nog bij de vissers geweest om daar te luisteren naar hun bekommernissen.

Wij verkregen informatie dat de vraag bestaat om die 70 ton bruto uit te breiden tot 80 ton. Dit zou betekenen dat grotere schepen zouden worden toegelaten in de zone aan de kust.

Minister, waarop werd indertijd de beslissing gebaseerd om voor 70 ton te kiezen? Waarom geen 60 of 80 ton? Waarop werd die grens bepaald?

Klopt het dat er overwogen wordt om de 70 tonnenmaat uit te breiden, zodat er eventueel grotere vaartuigen binnen de 3 mijlszone zouden mogen komen?

Gezien de onzekere tijden lijkt het ons belangrijk de 70 tonnenmaat binnen de 3 mijlszone te garanderen. Is dit eveneens uw visie?

Is er reeds nagedacht over een eventuele uitbreiding van de 3 mijlszone naar bijvoorbeeld een 4,5 mijlszone, om die kustvissers daar een zekere voorrang te geven?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega, er zijn zo van die vragen waarbij ik denk: ja, waarom is dat vroeger zo gegaan? Dit geeft mij dus de gelegenheid om het antwoord daarop te zoeken.

De grens van 70 brutoton bestaat eigenlijk al heel lang en is vastgelegd op basis van de oude categorieën van scheepsklassen. 70 brutoton was daarin de meest duidelijke scheiding tussen de kleinere kustvaartuigen en de grotere vissersvaartuigen van het klein vlootsegment. Het klein vlootsegment bestaat uit alle vissersvaartuigen tot en met 221 kilowatt motorvermogen. Die grens werd destijds vastgesteld in samenspraak met de diverse actoren binnen de Vlaamse visserijsector. Dit past in de bevoegdheden van de kuststaten binnen het Europees gemeenschappelijk visserijbeleid.

De vrijwaring van de 3 mijlszone voor vissersvaartuigen tot en met 70 brutoton is opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 9 september 2016 tot vaststelling van aanvullende nationale maatregelen voor de instandhouding en het beheer van de visbestanden en voor controle op de visserijactiviteiten. In de volksmond heet dat het BVR Nationale Maatregelen. Ook in vroegere besluiten was deze vrijwaring opgenomen.

De grens van 70 brutoton voor het kustvisserssegment is opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 tot de instelling van een visvergunning: het BVR Visvergunning.

De Vlaamse Regering heeft op 21 februari 2020 het BVR Visvergunning gewijzigd, waarbij een verhoging van de brutotonnenmaat voor vervangende vaartuigen werd goedgekeurd. De verhoging van de brutotonnenmaat is gevraagd door de visserijsector en is gemotiveerd doordat allerlei normen en richtlijnen zorgen voor een toename in de brutotonnenmaat voor eenzelfde type vissersvaartuig. Ik geef een voorbeeld. Er is de verplichting tot aanlanding van bijvangsten, de maatregel 'Fishing for Litter', het verbod op slaapplaatsen onder de waterlijn. Al die extra eisen zorgden ervoor dat er nood was aan wat zuurstof. Om die reden is die verhoogde brutotonnenmaat er gekomen.

Die verhoogde brutotonnenmaat zal van toepassing zijn bij het aanschaffen van vervangende vissersvaartuigen. Het zal gaan om vissersvaartuigen zowel behorend tot het grote als tot het kleine vlootsegment en het kustvisserssegment.

De 3 mijlszone moet in principe voorbehouden blijven voor de kleinste klasse van vissersvaartuigen, aangezien zij niet flexibel kunnen uitwijken naar de andere visserijzones. Ook de impact van de visserijdruk in deze zone moet zorgvuldig worden afgewogen. Daarom was de bestaande limiet van 70 brutoton ook ingesteld.

De uitbreiding tot 80 brutoton kan enkel indien dat noodzakelijk is volgens de nieuwe, strengere veiligheidsnormen voor het huidige kustvisserssegment. Het is dus niet de bedoeling om zomaar een bestaand vissersvaartuig te vergroten en op die manier de visserijdruk te laten toenemen.

Die uitbreiding tot de 4,5 mijlszone is vroeger al besproken bij de instelling van de visserijmaatregelen in het kader van de maritieme ruimtelijke planning. Hierin speelt ook het internationale kader een belangrijke rol. Onze buurlanden beschikken namelijk over bepaalde visserijrechten in de Belgische 3, 6 en 12 mijlszones, net zoals de Belgische vissers dat hebben in hun wateren. Het parcours hierrond is niet evident gebleken, de buurlanden gingen niet akkoord met deze uitbreiding. Het voorstel werd daardoor niet weerhouden in het voorstel van visserijmaatregelen en uiteindelijk werd ook de finale goedkeuring door de EU niet verkregen. Tot mijn grote spijt moeten we die laatste oefening dus hernemen.

Bart Dochy (CD&V): Minister, ik neem aan dat er in de toekomst een aanpassing zou kunnen komen van 70 naar 80 door de door u beschreven regeling. Wordt er dan een extra monitoring geplaatst op de visbestanden in de kustzone om op te volgen in welke mate een verhoging van de tonnenmaat desgevallend een effect kan hebben op de visbestanden en geen nadelige effecten zou teweegbrengen?

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Voorzitter, deze vraag is zeer relevant. Het zal jullie niet verbazen dat ook onze fractie mee bezorgd is over de impact hiervan. Er zijn inderdaad legitieme redenen waarom een aantal technische aanpassingen misschien nodig zijn om de veiligheid op de schepen en het beantwoorden aan de hedendaagse voorwaarden te kunnen respecteren. Er is waarschijnlijk extra brutotonnenmaat nodig om daarop in te gaan.

Ik begrijp dat de decreetsaanpassing voorligt, dat de Vlaamse Regering dat principieel heeft beslist, en dat die in de komende maanden zal worden goedgekeurd. Mijn eerste vraag was of die interpretatie klopt.

Minister, we moeten inderdaad vermijden dat deze aanpassingen ertoe kunnen leiden dat we de kleinschalige visserij, die we allemaal een warm hart toedragen en die een van de sterktes is van onze visserijsector en ook een van de charmes, onder druk zouden laten komen.

U beklemtoont dat het enkel gaat over de vervanging van bestaande schepen. Klopt dat? Op welke manier zal dit worden opgevolgd, geëvalueerd en eventueel gecontroleerd om te zorgen dat er geen onwenselijke effecten zijn of extra spelers die instappen in de kustvisserij om op die manier onze sector onwenselijke en onmogelijke concurrentie aan te doen in tijden dat het al niet evident is voor de sector?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Dochy, de opvolging van de 3 mijlszone gebeurt nu al door het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO). Ook in de kustzone zijn er absoluut controles, daar kun je van op aan.

Ik wil nog een algemene bedenking maken. De vissers waren ongelooflijk blij met de extra tonnenmaat. Je kunt niet steeds meer verplichtingen opleggen over onder andere het afval dat ze meenemen, en dan tegelijk niet een beetje zuurstof geven over de omvang als ze een schip vervangen.

De maatregel is zeer goed onthaald bij de vissers, maar ook zij vinden het van belang dat het gaat over nieuwe schepen. De Vlaamse Regering heeft de uitbreiding van de brutotonnenmaat ondertussen definitief goedgekeurd. In de tekst kunt u nalezen dat het echt gaat over de vervanging van bestaande vaartuigen en dat er absoluut een controle zal zijn door de eigen diensten.

Het is een maatregel die niet zomaar is genomen, maar echt in het belang van onze vissers, om tegemoet te komen aan de haalbaarheid van alle extra maatregelen die ze in het verleden opgelegd hebben gekregen.

Bart Dochy (CD&V): Minister, dit is een duidelijk kader voor de voorliggende wijziging aan de regelgeving. Als het inderdaad de bedoeling is om in te spelen op de evolutie en andere vragen en voorwaarden die aan de schepen gebonden zijn, is dat natuurlijk een positieve evolutie. Het blijft wel zeer belangrijk om te monitoren, zowel op het visbestand als op degenen die zich eventueel bijkomend zouden aanmelden om in de kustzone te vissen.

Minister, ik heb duidelijk begrepen dat er een strikte controle zal gebeuren door uw eigen diensten. Dank daarvoor.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Tommelein aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de aanvoer van vis op de Vlaamse visveilingen – 2078 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Minister, een van de debatten die door de coronacrisis in een stroomversnelling zijn gekomen, is het promoten van lokale producten en lokale handel en daarbij aansluitend de uitbouw van de korte keten. Ook op het vlak van visserij is dit een debat dat al langere tijd aan de gang is, meer bepaald met betrekking tot de aanvoer van vis afkomstig van Belgische vaartuigen. Een deel van die vis wordt immers niet in een van onze Vlaamse visveilingen afgezet maar in andere, buitenlandse havens. Dit heeft deels te maken met de visgronden waar de Belgische visserstuigen actief zijn, waardoor buitenlandse visveilingen dichterbij zijn om de vangst af te zetten.

Deze tendens leidt tot bezorgdheid bij vishandelaars, zowel in de klein- als groothandel. De Rederscentrale stelt dat Belgische vis Belgisch blijft, ongeacht het land waar die geveild wordt. Dat argument klopt, maar voor handelaars heeft de afzet aan buitenlandse visveilingen commerciële nadelen. Ze beklagen zich erover dat ze een redelijk grote viskoper moeten zijn om in een haven als Urk te kunnen aankopen. En zelfs als dat lukt, zijn er nadelen: hogere transportkosten, vertraging van minstens 24 uur in beschikbaarheid van de vis, het volgen van een extra veilklok, minder informatie over de loten per vissoort en het ontbreken van een duidelijke KIM-score (Kwaliteit Index Methode), wat dan zorgt voor een minder betrouwbare kwaliteitscontrole.

Een binnenlandse kleinhandelaar met een koperskaart geldig voor Zeebrugge, Nieuwpoort of Oostende, ziet zowat een kwart van de Belgische aanvoer aan zijn

neus voorbijgaan. Die kan dan gaan kopen bij een groothandelaar maar kan zijn positie op de markt eigenlijk niet versterken.

Minister, ik weet dat u deze week al in mijn mooie stad bent geweest om te praten, en misschien hebt u het ook over dit onderwerp gehad en kunt u me daar al wat meer over vertellen.

Hoe schat u de evolutie van de afzet van Belgische vis aan buitenlandse visveilingen in, rekening houdend met de uitdaging om de lokale markten te versterken? Welke impact op het aanlanden van Belgische vis in Nederlandse havens heeft de toegenomen Nederlandse invloed op de Vlaamse vissersvloot? Beschikt u over indicaties van de economische impact van de aanlanding van Belgische vis bij buitenlandse visveilingen op de klein- en groothandelaars in vis? Overweegt u initiatieven te nemen die Vlaamse reders ertoe aanzetten om een groter aandeel van hun vis te veilen in Vlaamse havens? Plant u een overleg tussen de Rederscentrale en de vertegenwoordigers van de vishandelaars om na te gaan wat nodig is opdat onze vissers maximaal in de Vlaamse havens zouden veilen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Tommelein, ik was inderdaad in Oostende. Ik dacht dat Oostende van iedereen was en niet alleen van u. Ik ben daar op bezoek geweest bij de Rederscentrale.

Bart Tommelein (Open Vld): Ik heb een grote betrokkenheid, minister, u weet dat.

Minister Hilde Crevits: Ik ben aan het woord, mijnheer Tommelein. *(Gelach)*

Ik heb ook gemerkt dat er serieus wordt gebouwd in Oostende. Er is dus alleszins nog veel plaats voor extra mensen, maar voorlopig houden we het daar rustig.

Uit cijfergegevens van ons departement blijkt dat de aanvoer in vreemde havens de afgelopen jaren stabiel was rond 28 procent. Het is dus niet zo dat de aanvoer in vreemde havens in de afgelopen jaren plots sterk gestegen is. Dit is een beetje een constant gegeven binnen de Belgische visserijsector.

De Nederlandse invloed op de Belgische visserijvloot valt absoluut niet te ontkennen, ook al is die stabiel. In 2019 waren er binnen de Belgische vloot 24 vaartuigen actief – ofwel 35 procent van de vloot – die een hoofdzakelijk Nederlandse kapitaalbreng hebben maar wel onder Belgische vlag actief zijn. Net zoals alle vaartuigen die onder Belgische vlag vissen, moeten zij voldoen aan de wettelijke bepalingen inzake de economische band met de kuststreek, zoals opgetekend in artikel 12 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005.

Om aan de economische band te voldoen, moet voor dit vaartuig in eerste instantie hetzij 50 procent van de aanvoer gerealiseerd worden in Belgische havens, hetzij 50 procent van de bemanning uit de kustregio afkomstig zijn, dus niet noodzakelijk uit Oostende, mijnheer Tommelein.

Reders die Vlaamse FIVA-subsidies (Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquacultuursector) krijgen, moeten gedurende vier jaar na het jaar van indiening van hun steunaanvraag 50 procent van de jaarlijkse aanlanding in een Belgische veiling aanbieden. Het beleid omtrent de economische band heeft specifiek tot doel de lokale economie van onze kuststreek te ondersteunen. Het aantal vaartuigen die op die manier binnen de Belgische vloot actief zijn, schommelt nauwelijks, wat eigenlijk bewijst dat het beleid inzake de economische band wel effecten oplevert.

We hebben op dit ogenblik nog geen indicaties dat de gevolgen voor de Belgische klein- en groothandel van de buitenlandse aanvoer los van corona sterk gewijzigd

zouden zijn. 72 procent van de visserijproducten wordt in eigen havens aangeland, dus het assortiment dat op die visveilingen wordt aangeboden, is even vers en even divers als het aanbod op buitenlandse veilingen door Belgische vaartuigen. Hoe meer vraag op de veilingen in eigen land wordt gecreëerd, hoe beter uiteraard de prijszetting voor de aanvoerders zal zijn, en dus hoe hoger het aanbod. Op die manier kunnen we de hele keten versterken.

In de communicatie door de producentenorganisatie en door Vlaanderen wordt ervoor gepleit om de eigen keten in al haar facetten te versterken, en het huidige beleid omtrent de economische band draagt daar uiteraard toe bij. Wij zien geen plotse stijging in de aanvoer in buitenlandse havens. Collega, op dit ogenblik heb ik dus eigenlijk geen reden om het beleid hieromtrent plots grondig te wijzigen. Ik vind net dat we moeten doorgaan op de ingeslagen weg. Het feit dat we in ons investeringsbeleid zo strak vasthouden aan die band met de regio, moeten we communicatief misschien nog veel meer in de kijker zetten, want dat is toch wel een voorbeeld, ook voor andere sectoren.

Binnen de visserijsector is er in het kader van de productie- en marketingplannen van de producentenorganisatie al heel wat regulier overleg. Initiatieven om de keten in haar geheel te versterken, worden daar besproken en kunnen waar mogelijk ook worden ondersteund door de hele overheid.

Collega Tommelein en andere collega's, het overleg dat ik maandag met de reders had, ging specifiek over de veilingprijzen, die in elkaar aan het storten zijn, met heel grote verliezen die worden geleden. Het overleg kaderde in de zoektocht naar steun en overeenstemming tussen de vissers om tot een stilligregeling te komen. U weet dat ik niet voor zo'n regeling ben. Ik heb daar in deze commissie al vaak over gesproken. We zien echter dat andere landen die piste ook aan het verkennen zijn, dus doen we dat ook bij ons, en ik wil dat alleen maar doen als het in goed overleg met alle vissers kan. Weet dat dit uniek is in de geschiedenis van de visserij. Het is ook de eerste keer dat de vissers nu met elkaar moeten overleggen over wie wanneer kan uitvaren en wie op welk moment zal stilliggen. Dat overleg is dezer dagen bezig.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Het is natuurlijk zo dat deze coronacrisis ons één ding heel snel heeft doen inzien, namelijk het strategisch belang van een goed functionerende landbouw en visserij, en de bijhorende voedingsnijverheid. We hebben in België een zeer hoge zelfvoorzieningsgraad, maar we hebben toch gemerkt dat de prijs van de inhoud van onze winkelkarren in geen tijd met 5 à 6 procent is gestegen. Daarom is de aandacht voor de uitbouw van de korte keten en de Vlaamse producten ook toegenomen. We moeten daaraan vasthouden, want dit is het moment. U hebt zelf daarnet aangegeven dat communicatie daaromtrent misschien niet onbelangrijk is.

Voor de visserij liggen de kaarten een beetje anders dan voor de landbouw, omdat onze vis niet volstaat om te voldoen aan de lokale vraag. We zijn sowieso ook aangewezen op een aanvullende invoer van vis uit het buitenland. Het promoten van onze eigen vis als hoogwaardig kwalitatief product is des te belangrijker. Ik merk dat u dat ook in de gaten houdt. U ziet geen reden om het beleid te veranderen. Die lokale economische band is belangrijk. Ik wil vragen om zeker goed in de gaten te houden in de komende periode dat dat daadwerkelijk zo blijft. Ik zou niet graag hebben dat die cijfers qua Vlaamse vis stijgen.

Zoals ik zei, ook in mijn vraagstelling, verandert dat op zich niets aan de herkomst van de vis. Maar het belemmert wel de aankoop bij de mensen die ervoor moeten zorgen dat de vis bij de Vlaamse consument terechtkomt, dus bij de vishandelaars.

Er is een hele keten. Er moet geveild, verwerkt, verpakt, vervoerd en verhandeld worden. Daar zijn allemaal jobs mee gemoeid, en dat weegt ook op onze economie. Het zal u niet verbazen dat ik ook wat bezorgd ben over de economische situatie, niet alleen in mijn eigen streek en mijn eigen stad, maar in heel Vlaanderen. Ook de visserij heeft mijn bijzondere aandacht. Dus ik zou zeggen: als we daar op een goede manier kunnen communiceren, is dat al een hele stap vooruit. Ik dank u.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Collega Tommelein, groeten uit Brugge, de mooiste stad van Vlaanderen en ver daarbuiten. Maar u hebt het vooral over de herkomst van de vis en de aanlanding in buitenlandse havens. Ik denk dat iedereen in deze commissie het economische belang van de visserijsector onderschrijft. Men hoeft daarvoor niet van Oostende te zijn, al dan niet met een strandpas.

Minister, ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om even terug te komen op uw bezoek aan Oostende deze week, waar u een aantal maatregelen op Europees vlak hebt aangekondigd. Het is eigenlijk bijzonder spijtig. De visserijsector heeft jarenlang zwaar onder druk gestaan, en er was nu net een beetje een heropleving. Er waren zelfs reders die van plan waren om nieuwe boten te laten bouwen. En dan krijgen we nu plots deze crisis over ons heen. U hebt aangekondigd dat er mogelijk een oplossing zou zijn om toch de reders en de vissers te ondersteunen, onder andere via het stilleggen van boten, enkele boten om de beurt. Er zouden ook nog een aantal andere Europese steunmaatregelen komen.

Minister, hoe concreet zijn de maatregelen om deze belangrijke sector te ondersteunen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik had eigenlijk mijn diepgaander antwoord bij de volgende vraag om uitleg – van de heer Vaneekhout – gepland, want eigenlijk horen die vragen samen. Ik vind het heel vreemd dat ze apart worden behandeld, want het gaat over hetzelfde.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Inderdaad, het was ook mijn aanvoelen dat we al voor een stuk bezig zijn over de vraag die ik straks zal stellen. Maar ik wilde specifiek binnen dit thema ook nog iets aankaarten.

Ik vind het in die zin momenteel geruststellend dat u zegt dat er geen cijfers zijn die aanduiden dat er meer aanlanding is in wat ik als buitenlandse havens zal omschrijven, in vergelijking met de voorbije jaren. Dat blijft dus redelijk stabiel. Dat zou een goede zaak kunnen zijn.

Maar de grote bezorgdheid binnen de sector, los van de coronacrisis en wat er nu gebeurt, is ook het feit dat er grote onduidelijkheid is rond de brexit, en hoe eventuele vaarlijnen zouden kunnen veranderen en een impact hebben op waar er procentueel meer vis wordt aangeland. Bestaan er voorspellingen of cijfers over wat de impact daarvan zou kunnen zijn? Want ik denk dat we allemaal delen dat die lokale verankering, de vissers maar ook de hele keten die daarop volgt, versterkt moet blijven. Dat vraagt misschien ook wel een totaalplan voor de komende tien jaar, met alle uitdagingen die elkaar nu opvolgen.

Het is misschien vroeg om daarover te spreken, maar ik vraag mij af in welke mate er al projecties zijn over de impact van de verschillende scenario's rond de brexit en de aanlandingsproblematiek. Al weet ik dat we allebei hopen op het allerbeste brexitscenario voor de visserij.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik zie dat er ondertussen nog kustburgemeesters mee aan het volgen zijn. Ik zal dus geen uitspraak meer doen over wat nu de mooiste kustgemeente is. Ik zie ze alle tien even graag. De ene gemeente is voor mij per fiets al gemakkelijker bereikbaar dan de andere. Dat is ook een belangrijk criterium.

Wat de vraag over de promotie betreft: daar zal ik zo meteen dieper op ingaan tijdens de behandeling van de vraag om uitleg van collega Vaneeckhout. Wat ik wel kan meegeven, mijnheer Sintobin, is dat de nieuwe steunmaatregel geen effect heeft op de steun die we voorzien voor investeringen in vervanging van de vloot. Dat is heel belangrijk. Het is ook afgesproken met de vissershal. Het zou gek zijn mocht je steun geven en die dan moet afpakken van de budgetten die je investeert in de nieuwe boten. Daar gaan we niet mee beginnen. Alle steun die werd toegezegd, blijft bestaan. Voor de stillegging die Europees kan, kunnen we Europese budgetten inzetten en ook eigen budget.

Collega Tommelein, als aperitief bij de volgende vraag: de vissers hebben er zelf voor gekozen om te blijven vissen en de keten draaiende te houden. Zij hebben ook opgeroepen om te blijven vissen en ik heb daar ongelooflijk veel respect voor. Maar dat betekent ook dat je, nu de prijzen aan het kelderen zijn, moet bekijken hoe je hen kunt steunen. Want als zij er mee akkoord gaan om het geweer wat van schouder te veranderen omdat het niet anders kan, dan is dat voor hen ook moeilijk, aangezien zij toch zeer ondernemend zijn en zichzelf niet willen opsluiten in een stillegging. Daarover vertel ik straks nog meer.

Collega Vaneeckhout, de brexit is mijn heel, heel grote zorg. Ik hoor vanuit Groot-Brittannië slechte signalen, over zaken waarover men niet wil spreken. De vissers vinden hun eigen thuishaven in Vlaanderen zeer belangrijk. Ze zullen door de brexit niet snel kiezen voor een thuishaven in Frankrijk of Nederland. We gaan daar dus sowieso al door heel moeilijke onderhandelingen – op dit ogenblik zelfs niet-onderhandelingen –, maar we proberen goed in contact te blijven met een aantal landen. Want die onderhandelingen kun je niet alleen, je moet dat doen met een aantal lidstaten door dezelfde standpunten in te nemen.

Voorzitter, tot hier mijn antwoorden op die vraag. Bij de volgende vraag zal ik dieper ingaan op mijn gesprek.

Bart Tommelein (Open Vld): Dank u wel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jeremie Vaneeckhout aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de kelderende visprijzen door de coronacrisis en de ondersteuning van de visserijsector – 2128 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Ik zal mijn vraag om uitleg niet helemaal verwoorden, omdat een aantal zaken hier al aan bod zijn gekomen. In deze crisistijd is er elke dag nieuw nieuws. Toen ik mijn vraag om uitleg vorige week opstelde, was er net een oproep van de sector om aan de alarmbel te trekken omdat de

prijzen helemaal waren ineengestort en omdat er grote problemen waren met de rendabiliteit om nog uit te varen.

Een paar weken geleden hebben we hierover van gedachten gewisseld. Toen zegden we allemaal hoeveel respect we hadden voor het feit dat in deze moeilijke context de vaartuigen bleven uitvaren en dat de vissers bleven beslissen om een rol te blijven spelen en om hun passie en job te blijven doen, en dat dat niet altijd evident was binnen de geldende gezondheidsmaatregelen.

Toen ik daarnet mijn vraag nog even overliep, dacht ik aan iets heel specifiek. De afgelopen maanden hebben we geregeld onze bezorgdheid geuit over de toekomst van de visserij en dat hebben we ook gedeeld in deze commissie. We hebben wel altijd kunnen zeggen dat op dat moment de prijzen het lichtpunt waren voor de sector. We komen uit een periode dat de sector aangaf dat de prijzen konden worden binnengehaald voor de vis die werd gevangen, dat die goed waren en historisch op een redelijk hoog niveau stonden.

Ondanks alle onzekerheid met brexit en andere factoren was dat toch het lichtpunt voor de sector. Vandaag is mijn grootste bezorgdheid dat dat lichtpunt verdwenen is en dat alle andere structurele uitdagingen voor de sector op een versnelde manier op die sector afkomen.

Minister, hoe kijkt u zelf naar deze nieuwe prijsdalingen? Ik heb begrepen dat er een overleg is geweest met de Rederscentrale, waarin ook het Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw (VILT) is betrokken. Welke rol kan het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) spelen om onze visserij nu extra te ondersteunen? Waarschijnlijk gaat het niet alleen om financiële ondersteuningsmaatregelen, maar ook om een zoektocht naar hoe we onze vissector kunnen laten aantrekken op het moment dat de horeca weer opengaat. Hoe kunnen we dat versneld doen? Hoe vermijden we dat de aanvoer volledig stilvalt en visliefhebbers zich occasioneel of structureel moeten behelpen met ingevoerde exotische diepvriesvis? Hoe is de situatie in de aquacultuursector? Staat de prijs daar evenzeer onder druk? Op welke manier is dat gedeelte van de sector geïmpacteerd door deze crisis?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: De visserijsector is de voorbije weken al meermaals aan bod gekomen in deze commissie. Ik zal niet opnieuw in detail ingaan op de prijsevolutie, maar ik vind het belangrijk dat jullie weten dat de prijzen gemiddeld met één derde gedaald zijn en voor tong – onze vissers zijn grote liefhebbers van het vissen op tong – zelfs met de helft. Een bijkomende indicatie hiervoor is de hoeveelheid opgehouden vis, wat sinds de tweede week van april geregeld voorkomt voor tongschar, hondshaai en rog.

Sinds het paasweekend stagneert de aanvoer rond de 80 ton per veildag, terwijl de grens van 100 ton een goede vuistregel is voor een voldoende en noodzakelijke marktwerking. Als antwoord hierop wordt de aanvoer wat getemperd vanuit de sector zelf. Alhoewel alle vaartuigen nog altijd vissen, behalve enkele schepen die vissen op langoustine, merken we duidelijk een daling in het aantal visuren, als een indicatie voor de hoeveelheid visactiviteit.

Een meevaller is de dalende gasolieprijs. In januari was de daling al ingezet, maar sinds maart duikt die prijs verder naar beneden. Dat is een van de belangrijkste redenen waarom op dit moment onze vissersvaartuigen nog net flirten met de verlieslatendheid. De kosten zijn dus een beetje gezakt.

Het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing houdt tijdens de coronacrisis de vinger aan de pols voor alle sectoren, ook voor de visserij. Zo is op de website 'Lekker van bij ons' een lijst gepubliceerd met alle lokale vishandelaars die tijdens

de crisis open blijven. De link naar deze pagina wordt ook op de Facebookpagina van 'Lekker van bij ons' gepusht. Vishandelaars die zich hiervoor nog niet opgegeven hebben, kunnen zich ook aanmelden via [Versondernemer.be](https://www.versondernemer.be): 'Is jouw zaak open tijdens de coronacrisis?' Dat zijn zeer goede initiatieven die er ook voor zorgen dat zelfs de verkoop van vis online kan gebeuren.

De website <https://www.lekkervanbijons.be> en de daarbij horende socialmedia-kanalen zetten volop in op de hashtag 'lekkerinuwkot' waarbij de consument geïnspireerd wordt om tijdens deze crisis thuis aan de slag te gaan met producten van bij ons waaronder producten uit de visserij- en aquacultuursector.

Tot slot werd een televisiecampagne gestart waarbij we via een spot heel wat producten uit de VLAM-korf aan bod lieten komen, waaronder visserijproducten. De spotjes waren te zien op Eén. Er zal binnenkort ook nog ingezet worden op een brandingcampagne van Lekker van bij ons, waarvan gerechtjes met vis een actief onderdeel uitmaken.

VLAM wil via de bestaande campagne 'Vis van bij ons' de Vlaamse consument meer en andere soorten Noordzeevis doen eten, gevangen door onze vissers of gekweekt door onze aquacultuurproducenten, dit zonder afbreuk te doen aan de duurzaamheidsgedachte. Om deze doelstelling op lange termijn te bereiken worden er elk seizoen drie verschillende Noordzeevissen in de kijker gezet, zowel in het verkooppunt, in de media als op visevents.

Via een driemaandelijks nieuwsbrief spoort VLAM de vishandelaars, reders en veilingen aan om actief mee te werken aan de acties. Aan de verkooppunten wordt bijkomend materiaal bezorgd: winkelaffiches en folders in een handige toonbankdisplay met productinformatie. Het materiaal is eveneens beschikbaar in een Franstalige versie. Het maandelijks bereik wordt geschat op 250.000 tot 300.000 klantenbezoeken.

De campagne richt zich ook rechtstreeks tot de consument waarbij er afwisselend aandacht is voor het belang van het kiezen voor lokale vis, verduurzaming, vis en gezondheid. Dit gebeurt door middel van artikels in weekbladen, getuigenissen en video's.

Tot slot zet VLAM jaarlijks een vissoort die een duwtje in de rug kan gebruiken in de schijnwerpers. In 2020 is de 'Vis van het Jaar' aan zijn 32ste editie toe.

Er is ook heel veel aandacht voor lokale initiatieven die nu, tijdens de coronacrisis, nog meer aandacht krijgen dan voordien.

Doordat de sector sinds het begin van de crisis heeft ingezet op een continue voedselbevoorrading en het behoud van een goede ketenwerking, acht ik de kans heel klein dat de aanvoer van verse vis volledig stil zal vallen. Door een sterke daling van de vraag, als gevolg van het sluiten van restaurants en openbare markten, wordt men op dit moment wel met een te groot en te divers aanbod geconfronteerd. Een oplossing moet dus gezocht worden in de afstemming van het aanbod op de vraag, zonder hierbij voorbij te gaan aan de regelgeving over de aanlandplicht en het gemeenschappelijk visserijbeleid.

We hebben met de sector afgesproken om net als in de ons omringende landen het systeem van tijdelijke gedeeltelijke stillegging in werking te laten treden. Een van de basisprincipes van die regeling is dat de continue aanvoer verzekerd wordt en er geen marktverstoring optreedt. Tussen de vissers wordt afgesproken wie op welke moment stilligt.

De Vlaamse Regering bekijkt momenteel de mogelijkheid om een stillegvergoeding te geven die in verhouding moet staan tot het verlies dat men lijdt. Dat is dus geen

volledige compensatie. Wij bekijken dus de budgettaire kant omdat daar ook Europese middelen voor kunnen worden ingezet en de vissers proberen uiterlijk tegen vanavond een afspraak te maken over die stillegging. Ik zal dat niet zomaar in actie laten treden, want dat zou kunnen leiden tot verstoringen tussen de vissers. We wachten op groen licht van hen, zij moeten het dus eerst eens zijn over de aanpak. Ik hoop dat daar deze week afspraken over kunnen worden gemaakt zodat we daar een regeringsdossier voor kunnen maken.

Dan was er de vraag over de aquacultuur. Die heeft nog niet zo'n grote omvang. Er zijn ook onderlinge verschillen tussen de productiebedrijven. Het is dus niet zo vanzelfsprekend om al een eenduidig antwoord te kunnen geven. Vooral aquacultuurbedrijven die zich richten op export en horeca ondervinden op dit moment moeilijkheden om hun reguliere verkoopvolumes te bereiken, wat vanzelfsprekend druk zet op de prijszetting. Er zijn ook bedrijven die zich voornamelijk richten op afzet via de detailhandel, en daardoor amper of geen effecten voelen van de huidige situatie. De druk op de prijszetting moet in de aquacultuursector dus van geval tot geval worden bekeken. Je kunt daar niet zomaar maatregelen nemen die voor iedereen zullen gelden.

Collega's, we volgen dit dossier dus met bijzonder veel aandacht. Ik hoop hier iets meer info te hebben gegeven, naar aanleiding ook van de vraag van collega Sintobin, over wat we precies aan het bespreken waren.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Hoewel dit bij diverse vragen inderdaad al een beetje is behandeld, ga ik toch nog kort een paar kleine vervolgvragen stellen. Het was inderdaad een ruim antwoord. Ik heb ook het gevoel dat dit nauwgezet wordt gevolgd en dat het naar goede gewoonte ook volledig in overleg met de sector is. De visserij is een kleine, maar belangrijke sector. Het is dus belangrijk om ook de reders ten volle te betrekken en mee voor hun verantwoordelijkheid te plaatsen om naar een stillegplan te gaan. Het lijkt me goed dat we proberen dat zo minimaal mogelijk te houden. We hebben altijd de mening gedeeld dat stilleggen niet het beste scenario is, maar in dezen kan het op geen andere manier, zeker als we kijken naar de buurlanden. De aanvoer die noodzakelijk is, of die op dit moment wel aan de man of vrouw kan worden gebracht, moet uiteraard wel zijn verzekerd.

Ik ben het er ook mee eens dat de structurele verankering van 'Lekker van bij ons' een belangrijk aandachtspunt is. Collega Tommelein wees er daarnet ook al op dat het niet onbelangrijk is om deze kans op lokale verankering en lokale handel op dit moment te grijpen, en dat in de komende weken en maanden ook aan te houden. Wij steunen dat dus absoluut.

Een bezorgdheid voor mij is wel nog op dit moment het gevolg hiervan voor de verdere keten. Dan denk ik vooral aan de veilingen. Als daar een bepaald kritisch niveau van aanlanding van vangst niet meer wordt gehaald, dan komen die financieel qua werking ook wel in de problemen. In welke mate is dus ook bekeken of er nood is aan steunmaatregelen voor de veilingen? Dat is niet onbelangrijk, denk ik.

Er is ook uiteraard de vaststelling dat 2018 en 2019 qua hoeveelheid te vangen vis eigenlijk al sowieso geen goede jaren waren. De crisis gaat dus sowieso al wat breder dan puur corona. Dat had ook te maken met de overbevissing in de voorbije jaren, die wat onze fractie betreft nog altijd een grote bezorgdheid is en waarop er toch wel wat antwoorden moeten worden gegeven.

Gekoppeld aan de brexit, waarnaar ik daarnet verwees, en de huidige prijzen en de stilleggingsmaatregelen, werpt dat toch de vraag op of het niet nodig is om in de komende maanden werk te maken van een plan op iets langere termijn, als er wat meer duidelijkheid is over de brexitkeuzes die worden gemaakt, over de vraag

hoe we deze sector in de komende tien jaar gaan rechthouden. De Vlaamse overheid, zeker als het gaat over gouwgenoten, in een provincie die toch wakker ligt van die visserijsector, moet toch echt bekijken hoe we naar een duurzame en toekomstgerichte vissector kunnen gaan, die niet van de ene crisisperiode naar de andere strompelt.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Eerst en vooral mijn excuses aan collega Vaneekhout. Het was niet mijn bedoeling om het gras voor zijn voeten weg te maaien, maar ik was bij de vorige vraag om uitleg even in de war met de agenda door de weggevallen vragen van collega Vandenhove.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Geen enkel probleem.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik heb daarjuist al het economisch belang van de sector onderschreven, en ik denk dat iedereen in deze commissie het daarmee eens is. Maar ik wil er nog kort even op terugkomen. Ik vind ook het platform Lekker van bij ons een heel goede zaak. Niet alleen de landbouwsector heeft de afgelopen weken, of sinds het begin van de crisis, dergelijke online platforms gelanceerd, maar ook de visserij. Ik vind dat een hele goede zaak. Collega Vaneekhout heeft natuurlijk gelijk als hij zegt dat we dat in de toekomst ook moeten blijven promoten en verankeren.

Ik doe dat persoonlijk ook online, bijvoorbeeld via de Buurderij. Dat is een samenwerking van verschillende landbouwers bij wie je een bestelling kunt plaatsen. Ik denk dat dat in veel gemeenten bestaat. Dat is echt een piste die we moeten bewandelen, die korte keten. Hetzelfde bestaat ook voor de visserij. Er kan niet alleen online worden besteld; bij mij komt er bijvoorbeeld elke week een vishandelaar langs. Ik weet niet in hoeverre dat ook wordt vermeld op die online platformen. Ik denk dat we in de toekomst de mensen ervan moeten overtuigen om gebruik te maken van die korte keten, want dat komt ook de voedselveiligheid ten goede.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik wil hier toch ook even aansluiten. Ik bedank de minister om zo kort op de bal te spelen. We hadden vorige week al het signaal dat die visprijzen zo snel aan het dalen waren. We hebben inderdaad met de hele commissie de lijn aangehouden waarbij de vissers moeten vissen zo lang ze dat kunnen. Maar als het water natuurlijk zo hoog aan de lippen staat, moeten we uitkijken naar andere oplossingen.

Ik denk dat de nadruk op tijdelijke en gedeeltelijke stillegging absoluut van groot belang is. We moeten daar ook het voorbeeld volgen van onze buurlanden. We moeten het overleg binnen de sector alle kansen geven. Het is zeer goed dat we dat samen met hen doen.

Maar we zullen als Vlaamse Regering ook verder moeten kijken hoe we die stillegvergoeding kunnen geven. Ik hoor u zeggen dat dat ook met EU-middelen kan. Worden die dan automatisch daarin vrijgegeven als we kunnen aantonen waarom we het doen? Moet daarover verder worden onderhandeld met de EU? En is dat dan ook in cofinanciering met de Vlaamse Regering? We hebben wellicht nog geen zicht op de impact voor Vlaanderen. Maar ik denk dat het alle hens aan dek is om die Vlaamse visserijsector te redden. Ik denk dat dat ook de bedoeling is van de Vlaamse Regering. Ik ben benieuwd in welke zin we dit verder kunnen aanpakken.

Ik wil ook nog aangeven dat alle activiteiten van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing en van Lekker van bij ons in deze crisisperiode enorm

belangrijk zijn, niet alleen voor de visserijsector, maar voor een hele brede waaier aan economische sectoren. Ik denk dat we daar in de toekomst verder op moeten inzetten. Ik dank u.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega's, ook voor de grote interesse in de visserijsector. U weet dat de vissers het verslag van de commissievergadering ook altijd lezen of zelfs meeluisteren. Dat wordt dus heel fel gewaardeerd.

Collega Vaneekhout, misschien had ik dat ook in mijn antwoord kunnen zeggen, maar de veilingen kunnen sowieso ook gebruik maken van de reguliere maatregelen. Er is de compensatiepremie, er is het recht op overbrugging, er is tijdelijke werkloosheid, maar de aanvoer moet verzekerd worden tijdens de stillegging. Het is van groot belang dat de keten niet stilvalt en dat er geen marktverstoring plaatsvindt.

Wat duurzame quota betreft, weet u dat de quota elk jaar worden toegekend. Ik heb het voor de eerste keer mogen meemaken. Collega Joke Schauvliege heeft heel veel ervaring met het bijzondere karakter van zulke visserijnachten en -dagen. Dat gebeurt in samenspraak met andere lidstaten en op basis van wetenschappelijk advies. Ik deel absoluut de bezorgdheid over de langetermijnperspectieven inzake de duurzaamheid van de sector in het geheel.

We hebben het daarnet al gehad over de brexit. De vissers die ik gezien heb eergisteren waren enkele maanden geleden apetrots om te kunnen melden dat ze nieuwe boten hadden besteld en dat alles goed ging. Ze waren ook heel blij met de onderhandelingen met de prijzen voor tong. En nu slaat alles om en zit iedereen met hele grote problemen, dus we moeten daar begrip voor proberen te hebben en we moeten proberen om die weerbaarheid – de sector toont zich als een kleine, maar zeer weerbare sector – te vergroten.

Collega Sintobin, ik ben heel blij met uw voorbeeld. 'Lekker van bij ons' heeft sinds de uitbraak van corona een recordaantal bezoekers geregistreerd. Het coronavirus is slecht in alle opzichten, maar het heeft er wel voor gezorgd dat het online gebeuren wereldberoemd geworden is in Vlaanderen; dat was tot nog toe niet het geval. Je ziet dus dat heel veel Vlamingen grote interesse hebben in producten van bij ons, zeker als het over voeding gaat. De korte keten is nog nooit zo populair geweest. Dat is natuurlijk heel belangrijk.

Een heel mooi voorbeeldje dat de vissers mij ook gaven, is de Vistrap in Oostende, waar vissers rechtstreeks verkopen, ook nu nog. Die vissers zijn natuurlijk zeer ongelukkig met het verbod op niet-essentiële verplaatsingen, omdat mensen van overal naar de Vistrap komen om Belgische vis te kopen. We moeten nu hopen dat ze van dichterbij zullen komen. Zodra dat verbod opgeheven wordt, hoop ik dat dat een boost zal geven aan het geheel. Het is dus een en-verhaal: én online verkoop én lokale verkoop, zoals bij het voorbeeld dat ik gaf over de Vistrap.

Ik ga dus zeker akkoord met uw opmerking en die van de collega's dat de aandacht voor de korte keten en ook voor het online gebeuren niet mag verslappen. Het zal een belangrijk deel uitmaken van de relancestrategie. Iemand zei me gisteren: "De relance zal digitaal zijn." Ik geloof dat ook: we moeten het digitale veel meer gaan stimuleren. Je ziet dat ook in het beleidsdomein Werk: online sollicitaties en zo, alles wat vroeger met een scheef oog bekeken werd, kan nu opeens toch. Als het gaat over de korte keten en lokale producten, dan zullen we daar zeer fel op inzetten.

Collega Coudyser, wat extra steun betreft, hebben we ons uiteraard tot de Europese Unie gericht. Er is vanuit het Europese niveau niet in extra steun voorzien, maar

er is wel een heel soepele regeling om niet-gebruikte middelen te herbestemmen. Wij hebben nog een beetje niet-gebruikte middelen die we daarvoor kunnen inzetten. Dat gaat voor een stukje over cofinanciering, maar het gros van de middelen kan dus Europees zijn. Sowieso is er daar wel wat budgettaire ruimte om steun te kunnen verlenen. Ik kan nu nog niet zeggen hoe dat precies zal verlopen, omdat dat nog binnen de regering besproken moet worden en omdat er eerst een akkoord met de vissers moet komen. Ik heb ook aan hen niet gezegd hoeveel ik zou geven of wat ik kan doen, dus het zou gek zijn dat ik dat nu wel doe. Zij moeten eerst een akkoord bereiken. Een stillegging kan maximaal vier weken duren; willen zij vier weken of minder, dat laat ik aan hen over. Dan kunnen wij onze steun daarop afstemmen.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Ik denk dat het goed is dat het zo nauw opgevolgd wordt. Ik ben blij dat er volop geïnvesteerd wordt in het overleg met de sector. De urgentie is heel duidelijk, niet alleen op de korte termijn, maar ook op de lange termijn. Een en ander zal ook afhangen van wanneer er duidelijkheid is over wanneer de horecasector opnieuw kan opstarten. Ik hoop ook op de nodige flexibiliteit, mocht alles nog veel langer blijken te duren, zodat er ook flexibel kan worden omgesprongen met ondersteuning op de langere termijn.

Ik houd hier alvast een pleidooi om de korte keten centraal te stellen in de relancestrategie en om in september, als er wat meer zicht is op het brexitakkoord, misschien eens van gedachten te wisselen over de langetermijnstrategie voor de visserijsector. Ik heb inderdaad ook wel wat contacten binnen de sector en veel mensen slaken noodkreten of zijn bezorgd. Een paar weken of maanden geleden waren de mensen nog relatief enthousiast over wat er in de toekomst allemaal kon, maar nu is iedereen toch wel heel bezorgd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.